

Hallituksen toimintakertomus

Hallituksen toimintakertomus 2023

Toimintaympäristö

Suomessa käytettiin vuonna 2023 sähköä 80 (82) TWh, mikä on 2 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Sähkön kulutuksesta katettiin tuonnilla 2 (15) prosenttia ja Suomen omalla tuotannolla 98 (88) prosenttia. Teollisuuden sähkönkäyttö väheni 6 prosenttia edellisvuodesta. Muu kuin teollinen sähkönkulutus kasvoi hieman. Sähkön tukkumarkkinahinta Suomessa laski 63 prosenttia huippuvuodesta 2022, mutta oli edelleen selvästi pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella.

Päästöttömän sähköntuotannon osuus kasvoi merkittävästi viime vuonna Olkiluoto 3:n käyttöönoton ja tuulivoiman lisääntymisen myötä. Päästöttömän tuotannon osuus oli 94 prosenttia (89). Kivihiilen käyttö sähköntuotannossa puolittui ja turpeen käyttö väheni kolmanneksen.

Uusia tuulivoimalaitoksia rakennettiin vuoden 2023 aikana 212 kappaletta. Tuulivoimakapasiteetti kasvoi 1 300 MW, ja tuulivoimatuotanto oli 14,5 TWh. Tuulivoimatuotanto kasvoi 25 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Tuulivoimalla katettiin 18,1 prosenttia Suomen sähkönkulutuksesta.

Energiavirasto julkaisi vuosia 2024–2031 koskevat sähköverkkotoiminnan hinnoittelun valvontamenetelmät joulukuun lopussa. Menetelmiin on tehty merkittäviä muutoksia aiempiin vuosiin verrattuna. Suurin yksittäinen muutos on verkko-omaisuuden arvostuksen jäädyttäminen, mikä tulee jatkossa heikentämään sähköverkkoyhtiöiden investointikykyä.

Vuoden 2023 osalta on voimassa voittoverolain mukainen sähköalan väliaikainen voittovero.

Merkittäviä tapahtumia

KSOY-konsernin strategia ”Puhtaasti sähköä” määrittelee painopistealueet sähköverkkotoiminnalle, sähkön tuotannolle ja KSOY-yhteisölle. Pitkän aikavälin strategialinjauksen mukaisesti yhtiö siirtyy täysin hiilineutraaliin sähköntuotantoon. Vuonna 2023 KSOY:n tuotanto oli jo 99,8 prosenttisesti hiilineutraalia, ja kokonaan päästöttömään tuotantoon päästään lähivuosina. Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitoksen säännöllisen sähköntuotannon alkaminen 16.4.2023 lisää KSOY:n sähköntuotannon määrää noin 50 prosentilla.

KSOY-konsernin tulos nousi ennätyselliselle tasolle energialiiketoiminnan merkittävän tulosparannuksen ansiosta. Sähköntuotannon hyvän tuloksen päätekijöitä olivat laitosten hyvä käytettävyyden ja onnistuneet hintasuojaukset. Sähkönmyynnin tulos saatiin myös käännettyä hieman voitolliseksi. Verkkoliiketoiminnan tulos parani hieman syksyn myrskyhäiriöiden aiheuttamista lisäkustannuksista huolimatta.

Vuoden alussa yhtiö käynnisti selvityksen sähkön vähittäismyynnin strategiavaihtoehtoista. Selvityksessä todettiin vähittäismyynnin toimintaympäristön muuttuneen viime vuosien aikana merkittävästi sähkön hintatason voimakkaan vaihtelun ja kiristyneen kilpailun myötä. Tämä on kasvattanut liiketoiminnan riskejä ja lisännyt painetta tuotekehityksen, tietojärjestelmien, kustannustehokkuuden ja kannattavuuden osalta.

Vähittäismyynnin strategiaselvityksen tuloksena Väre Oy:n kanssa neuvoteltiin järjestely, jossa yhtiö luovutti sähkön vähittäismyyntiliiketoiminnan liiketoimintasiirtona Väre Oy:lle 1.1.2024. Järjestelyssä yhtiö sai vastikkeena Väre Oy:n osakkeita, ja siitä tuli Väreeseen toiseksi suurin osakkeenomistaja 18,1 prosentin osuudella. Järjestely julkistettiin 21.11.2023, ja Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyi sen marraskuun lopussa.

Vuoden 2022 lopun korkeiden sähkön myyntihintojen seurauksena säädettiin uutta lainsäädäntöä kotitalouksien sähkölaskujen tukemiseksi. Asiakashintoja alennettiin mm. määräaikaisella arvonlisäveron alennuksella, sähkötuella, sähköhyvityksellä sekä sähkölaskujen maksuaikojen pidennyksillä. Kymenlaakson Sähkön sähköhyvitykset olivat noin 6,0 miljoonaa euroa.

KSOY omistaa 10 prosenttia rakenteilla olevasta Lestijärven tuulivoimapuistosta. Kesällä puiston laitostoimittaja Siemens-Gamesa ilmoitti ongelmista sen toimittamien laitosten kestävyudessa. Tämän vuoksi puiston valmistuminen siirtyy vuodelle 2025. Valmistuessaan se on Suomen suurin tuulivoimapuisto. Sen vuosittainen energiatuotanto on noin 1,3 TWh ja teho 455 MW.

KSOY osallistuu Kymppivoima Oy:n kautta EPV Energian aurinkovoimapuiston rakentamiseen Lapuan Heininevalle. Aurinkopuiston kokonaisteho on noin 100 MW ja keskituotto yli 90 GWh vuodessa. KSOY:n osuus puistosta on 4 prosenttia.

Sähköverkkoon investoitiin vuonna 2023 noin 17 miljoonaa euroa. Investoinnit kohdistuivat pääosin sähkön jakeluverkon toimitusvarmuuden parantamiseen sekä sähköasemien kapasiteetin parantamiseen ja uusimiseen. Sähköjohtoja asennettiin maakaapelina kokonaisuudessaan noin 250 kilometriä vuonna 2023.

Kymenlaakson Sähköverkon alueelle osui vuonna 2023 useita lumikuorma- ja myrskyrintamia. Useissa sähköverkon häiriötilanteissa sähköttömien asiakkaiden määrä oli muutamia tuhansia. Vuoden laajimmassa suurihäiriössä, Pirjo-myrskyssä, sähköttömien asiakkaiden määrä oli suurimmillaan yli 14 000 asiakasta. Vuonna 2023 sähkökatkojen kesto asiakasta kohden oli 3 tuntia 32 minuuttia (1 tunti 30 minuuttia).

Kymenlaakson Sähköverkko on pitänyt yllä valmiutta toimia sähköpulatilanteissa ja toteuttanut vuoden aikana järjestelmäkehityshankkeita, joilla on automatisoitu operointitoimintaa ja parannettu asiakasviestintää.

Kymenlaakson Sähköverkko käynnisti 2023 alussa hankkeen uuden sukupolven sähkömittareiden asentamiseksi ja mittariluentajärjestelmän toteuttamiseksi. Toteutuksessa päävastuullisena kumppanina toimii Aidon Oy. Hanke on edennyt pääosin suunnitelmien mukaisesti, ja vuoden 2023 aikana on otettu käyttöön uusi luentajärjestelmä sekä asennettu ensimmäiset mittalaitteet asiakkaille. Mittalaitteiden massa-asennukset aloitetaan vuoden 2024 aikana.

Kymenlaakson Sähköverkko korotti vuonna 2023 sähkön siirtohintoja ensimmäisen kerran sitten vuoden 2018. Siirtohintoja korotettiin keskimäärin 5,8 prosenttia. Vuoden 2023 joulukuussa Kymenlaakson Sähköverkko jätti perimättä verkkopalvelun perusmaksun, minkä taustalla oli Fingridin ilmoitus jättää perimättä osa vuoden 2023 kantaverkkopalvelumaksuista.

Kymenlaakson Sähköverkon verkkoon on liitetty jo 3 100 aurinkosähköjärjestelmää, joiden kokonaisteho on 26,8 MW. Uusia aurinkosähkökohteita liitettiin verkkoon vuonna 2023 yhteensä 945 (792).

Kymenlaakson Sähkö Oy perusti vuonna 2023 uuden tytäryhtiön, Suomen Liittymisjohdot Oy:n. Yhtiö on 100 prosenttisesti Kymenlaakson Sähkö Oy:n omistuksessa. Yhtiö tarjoaa sähköverkon liittymisjohdot elinkaari palveluita mm. tuulivoimatoimijoille. Toiminta ei tilikaudella ollut vielä tilinpäätöksen kannalta olennaista.

Konsernirakenne

Kymenlaakson Sähkö -konsernin muodostavat energialiiketoimintaa harjoittava emoyhtiö Kymenlaakson Sähkö Oy sekä tytäryhtiönä verkkoliiketoimintaa harjoittava Kymenlaakson Sähköverkko Oy sekä liittymisjohtotoimintaa harjoittava Suomen Liittymisjohdot Oy. Konserniin kuuluvat osakkuusyhtiöt Kymppivoima Oy, Kymppivoima Hydro Oy, Kaakon Alue-verkko Oy, Orimattilan Lämpö Oy, Elvera Oy ja Enerva Oy.

Taloudellinen asema ja tulos

Konsernin liikevaihto oli 148,2 (196,0) miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 29,5 (-0,8) miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 22,8 (-0,5) miljoonaa euroa.

Emoyhtiön liikevaihto oli 103,8 (151,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon lasku johtui pääosin sähkön hinnan laskusta. Liikevoitto oli 14,2 (-15,1) miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 17,8 (-1,4) miljoonaa euroa. Yhteensä emoyhtiön osinkotuotot sekä saadut konserniavustukset olivat 12,5 (15,4) miljoonaa euroa.

Konsernin ulkopuolisen lainapääoman määrä oli vuoden lopussa 98,0 (98,0) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 29,8 (25,1) prosenttia. Maksuvalmius (Quick ratio) oli 1,6 (1,1).

Emoyhtiön ulkopuolisen lainapääoman määrä oli vuoden lopussa 55,0 (55,0) miljoonaa euroa. Maksuvalmius (Quick ratio) oli 1,7 (1,1).

Konserniyhtiöiden investoinnit olivat yhteensä 21,1 (18,3) miljoonaa euroa, josta verkostoinvestoinnit olivat 16,6 (15,8) miljoonaa euroa ja muut investoinnit 4,5 (2,5) miljoonaa euroa. Emoyhtiön investoinnit olivat 3,5 (1,6) miljoonaa euroa.

Konsernin taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut:

	2023	2022	2021
Liikevaihto, milj. euroa	148,2	196,0	135,0
Liikevoitto, milj. euroa	29,5	-0,8	4,4
Liikevoitto, %	19,9	-0,4	3,2
Oman pääoman tuotto, %	28,5	-0,5	3,9
Sijoitetun pääoman tuotto, %	19,1	0,8	2,7
Omavaraisuusaste, %	29,8	25,1	25,5
Quick ratio	1,6	1,1	0,5

Emoyhtiön taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut:

	2023	2022	2021
Liikevaihto, milj. euroa	103,8	151,3	89,0
Liikevoitto, milj. euroa	14,2	-15,1	-11,4
Liikevoitto, %	13,7	-10,0	-12,8
Oman pääoman tuotto, %	43,3	-2,9	0,3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	18,9	-14,1	-11,9
Omavaraisuusaste, %	40,1	31,8	32,8
Quick ratio	1,7	1,1	0,6

Henkilöstö

Konsernin henkilöstön määrä oli keskimäärin 61 (59). Vakinaisen henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 61 (61). Kertomusvuonna rekrytoitiin emoyhtiöön yksi henkilö ja verkkoyhtiöön kaksi henkilöä. Määräaikaista työsopimuksia päättyi yksi ja eläkkeelle jäi yksi henkilö. Vähittäismyynniliiketoiminnan päättymisen myötä seitsemän henkilön työsuhde yhtiössä päättyi vuoden lopussa.

Konsernin vakinaisen henkilöstön keski-ikä 31.12.2023 oli 47,7 (46,5) vuotta.

Lakisääteisten vakuutusten lisäksi koko henkilöstö on vakuutettu vapaa-ajan ryhmätapaturmavakuutusella.

Konsernin henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut:

	2023	2022	2021
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	61	59	60
Vakinainen henkilöstö tilikauden lopussa	61	61	58
Tilikauden palkat ja palkkiot, milj. euroa	4,1	3,4	3,4

Emoyhtiön henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut:

	2023	2022	2021
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	43	40	43
Vakinainen henkilöstö tilikauden lopussa	43	42	42
Tilikauden palkat ja palkkiot, milj. euroa	2,8	2,3	2,4

Energialiiketoiminta

Energialiiketoiminnan liikevaihto oli 102,7 (150,3) miljoonaa euroa ja tulos rahoituserien jälkeen 17,4 (-14,5) miljoonaa euroa. Tärkein syy tulosparannukseen oli positiivinen kehitys sekä sähkön tuotannossa että myynnissä. Tuotannon erittäin hyvä kannattavuus johtui laitosten käytettävyyden parantumisesta ja tuotannon suojausten onnistumisesta. Myös sähkönmyynnin kannattavuus parani selvästi vaikeasta edellisvuodesta ja tulos nousi lievästi voitolliseksi.

KSOY:n sähkön myynti laski edellisvuodesta.

Sähköä myytiin 867 (1 087) miljoonaa kilowattituntia. Sähkön tukkumarkkinahinta Suomen hinta-alueella laski 63 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna. Vuoden keskihinta oli 56,5 €/MWh.

Sähköntuotanto yhtiön tuotanto-osuuksilla oli 561 (450) miljoonaa kilowattituntia. Tuotannon osalta vuoden merkittävin tapahtuma oli Olkiluoto 3 -laitoksen säännöllisen sähköntuotannon aloitus huhtikuussa.

Verkkoliiketoiminta, Kymenlaakson Sähköverkko Oy

Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n liikevaihto oli 50,8 (51,7) miljoonaa euroa ja liikevoitto 14,6 (13,7) miljoonaa euroa.

Kymenlaakson Sähköverkko korotti vuonna 2023 sähkön siirtohintoja ensimmäisen kerran sitten vuoden 2018. Siirtohintoja korotettiin keskimäärin 5,8 prosenttia. Hinnankorotuksen taustalla oli verkon rakennus- ja ylläpitokustannusten merkittävä nousu sekä kasvaneet häviösähkökustannukset. Joulukuussa Kymenlaakson Sähköverkko jätti perimättä verkko-palvelun perusmaksut asiakkailta. Päätöksen taustalla oli Fingridin ilmoitus jättää perimättä osa vuoden 2023 kantaverkkopalvelumaksuista. Hinnanalennus

siirrettiin asiakkaille talvella, jolloin sähkön kulutus on korkea ja sähkölaskut suurimmillaan.

Vuonna 2023 yhtiön asiakkaille toimitettiin sähköä 1 174 (1 233) miljoonaa kilowattituntia ja jakelualan kokonaissähkökäyttö oli 1 231 (1 289) miljoonaa kilowattituntia. Sähkökäyttö väheni edellisvuoteen verrattuna hieman alle 5 prosenttia. Sähkön käytön väheneminen johtui edellisvuotta lämpimämmästä talvesta, energiahinnan noususta sekä syksyllä käynnistetystä valtakunnallisesta Astetta alemmas -sähkön säästökampanjasta.

Uusia liittymissopimuksia tehtiin 199 (200) kappaletta. Sähkökäyttäjiä Kymenlaakson Sähköverkon jakelualueella oli vuoden lopussa yhteensä 103 577 (103 543).

Kymenlaakson Sähköverkon alueelle osui useita lumikuorma- ja myrskyrintamia, jotka aiheuttivat sähkökatkoja yhtiön asiakkaille. Useissa sähköverkon häiriötilanteissa sähköttömien asiakkaiden määrä oli muutamia tuhansia, ja sähkökatkoja aiheuttaneet vauriot saatiin korjattua kohtuullisen nopeasti ja pitkiltä keskeytyksiltä vältyttiin. Vuoden laajimmassa suurhäiriössä, lokakuun 2023 Pirjo-myrskyssä, sähköttömien asiakkaiden määrä oli suurimmillaan yli 14 000, ja sähköverkon vikojen korjaus jatkui useita päiviä. Sähköverkon toimitusvarmuuden parantamiseksi viime vuosina tehty systemaattinen kehitystyö kuitenkin vähensi häiriöiden vaikutuksia verrattuna aiempiin vastaaviin suurhäiriöihin. Vuonna 2023 sähkökatkojen kesto asiakasta kohden oli 3 tuntia 32 minuuttia (1 tuntia 30 minuuttia). Keskimääräinen keskeytysaika kasvoi toiminta-alueelle osuneiden suurhäiriöiden vuoksi merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna.

Sähköverkon toimitusvarmuutta parantavat maakaapelointihankkeet ja muut verkostoinvestoinnit olivat noin 17 miljoonaa euroa. Keskijänniteverkkoa uusittiin noin 140 kilometriä, ja sen kaapelointiaste oli vuoden 2023 lopussa 32,4 (30,4) prosenttia. Merkittävimpiä investointeja olivat laajat maakaapelointihankkeet Kouvolassa Enäjärvellä ja Keltakankaalla. Yhteisrakentamishankkeiden yhteydessä verkkoa uusittiin eri puolella verkkoaluetta mm. Inkeroisissa, Luumäellä ja Elimäellä. Sähköasemilla parannettiin vuoden aikana automaatiota ja suojuuksia sekä tehtiin yksittäisiä katkaisijasaneerauksia. Uudet päämuuntajat hankittiin Sippolaan, Koskelle sekä Purhonojalle.

Elvera Oy vastasi verkkoyhtiön häiriöselvityksestä puitesopimuksen mukaisesti sekä osasta laajoja verkonrakennushankkeita. Muita suurempia rakennus- ja kunnossapitohankkeita toteuttivat Verkonrakentaja Wire, Elvera ja Netel.

Enerva Oy huolehtii Kymenlaakson Sähköverkon käyttökeskuspalveluista.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Kymenlaakson Sähkössä on käynnissä liiketoimintoihin ja tietojärjestelmiin liittyvää tavanomaista kehitystyötä. Yhtiö on mukana Kymppivoima Oy:n kautta tuulivoiman tuotantohankkeissa. Lisäksi KSOY osallistuu EPV Energian teollisen kokoluokan aurinkovoiman hankekehitykseen. Kansallisen energiatehokkuussopimuksen puitteissa yhtiö on sitoutunut edistämään energian tehokasta käyttöä. Kymenlaakson Sähkö osallistuu myös alueensa sidosryhmien kanssa erilaisiin energiatehokkuutta, uusiutuvaa energiaa, vetytalous ja sähkön pientuotantoa koskeviin seudullisiin hankkeisiin ja selvityksiin.

Kymenlaakson Sähkö on sitoutunut rahoittamaan Lappeenrannan teknillisen yliopiston energiavarustoinnin viisivuotista professuuria, jonka tarkoituksena on vahvistaa tämän sektorin tutkimus- ja kehitystoimintaa Kaakkois-Suomessa.

Kymenlaakson Sähköverkko on vuoden aikana ollut mukana verkkotoimintaan liittyvissä tavanomaisissa hankkeissa ja osallistunut Sähkötutkimuspoolin toimintaan. Yhtiö on ollut mukana myös EU-hankkeessa, OneNet, jossa on tarkasteltu joustomarkkinoita sähköverkkojen kannalta.

Toiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Kymenlaakson Sähkö -konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tukea strategisten tavoitteiden saavuttamista ja turvata yhtiön toimintakyky ennakoimalla mahdolliset uhkatekijät. Merkittävimmät riskit liittyvät pääliiketoimintoihin eli energia- ja verkkoliiketoimintaan sekä niiden rahoitusjärjestelyihin. Yhtiöllä on hallituksen hyväksymä riskienhallintajärjestelmä ja riskienhallintapolitiikka. Riskien kehityksestä ja hallintatoimenpiteistä raportoidaan hallitukselle kaksi kertaa vuodessa.

Verkkoliiketoimintaan liittyvät riskit

Myrskyt ja muut poikkeukselliset sääolosuhteet aiheuttavat riskin siirto- ja jakeluverkoston toimitusvarmuudelle. Suurhäiriöistä aiheutuu viankorjauskuluja sekä mahdollisesti asiakkaille maksettavia korvauksia. Riskeihin on varauduttu verkostoinvestoinneilla ja verkoston ennakoivalla kunnossapidolla. Verkoston toimitusvarmuusinvestointien edetessä riski pienenee hieman vuosittain.

Sähkönsiirron verkkopalvelun hintoja säädellään Energiaviraston asettamalla valvontamenetelmillä. Vuonna 2023 menetelmiä muutettiin Energiaviraston vahvistuspäätöksellä vuosille 2024–2031. Menetelmämuutokset ovat verkkoyhtiöiden kannalta merkittäviä ja tulevat vaikeuttamaan verkostoinvestointimahdollisuuksiin tulevina vuosina. Muutos on jo toinen suuri muutos kahden viime vuoden aikana, mikä korostaa sääntelyriskin merkitystä jatkossakin sähköverkkoliiketoiminnassa.

Materiaali- ja polttoainekustannusten nousu heijastui vuoden 2023 aikana sähköverkon rakentamiseen. Rakentamiskustannukset nousivat yli kaksikymmentä prosenttia, mikä kasvatti sähköverkon investointikustannuksia sekä lisäsi verkkoliiketoiminnan operatiivisia kustannuksia. Vuoden 2023 aikana sähköverkkohankkeista tehtiin vain yhden vuoden mittaisia rakentamisopimuksia, koska markkinatilanne jatkui epävakaisena koko vuoden. Loppuvuonna raaka-ainekustannukset kääntyivät laskuun, mutta tällä ei vielä ole ollut näkyvää vaikutusta verkostomateriaalin hinnoittelussa.

Energialiiketoimintaan liittyvät riskit

Kymenlaakson Sähkön sähkömyynnin kuluttaja- ja pienyritysassiakkaat (vähittäismyyntiliiketoiminta) siirtyivät Väre Oy:lle 1.1.2024. Yhtiö sitoutui Väre Oy:n muiden osakkeenomistajien tavoin antamaan Väreeseen vakuuksia Väreeseen tekemien sähkön hankintasopimusten ja sähkön hankinnan suojauksiin liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi. Väreeseen puolesta annettujen vakuuksien yhteissumma oli 41,8 miljoonaa euroa. Järjestelyn yhteydessä siirtyi myös sähkön vähittäismyyntiliiketoiminnan suojaussopimusten muodostama kokonaisuus eli kokonaispositio ja tämän kokonaisuuden tuottama kassavirta siten, että hakija ja Väre Oy

ovat toistensa vastapuolia. Kymenlaakson Sähkölle jää vuoden 2024 ajaksi tähän järjestelyyn liittyvä vastapuoliriski.

Merkittävin suojattava liiketoimintariski on sähkön hintariski. Sähkömarkkinoiden hintakehitys vaikuttaa pääasiassa konsernin tuotanto- ja myyntiliiketoimintoihin. Lyhyellä aikavälillä sähkön hintaan pohjoismaisilla markkinoilla vaikuttavia tekijöitä ovat vesitilanne, tuulivoiman vaihtelu, lämpötila, päästöoikeuksien hinnat, polttoaineiden hinta sekä valtioiden välinen sähkön vienti- ja tuontitilanne. Sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen ja niihin liittyvä sähkön spot-markkinahinnan voimakas vaihtelu ovat kasvattaneet sähkönmyynnin volyymi- ja profiiliriskejä merkittävästi viime vuosina.

Yhtiö suojautuu sähkön hintariskejä vastaan tekemällä sähköjohdannaissopimuksia sekä myynnin että tuotannon osalta. Yhtiössä on hallituksen hyväksymä salkunhallinnan riskikäsikirja, jonka mukaisesti suojaustoimenpiteet toteutetaan.

Yhtiöllä on 32 prosentin omistusosuus Kymppi-voima Oy:stä, joka on Mankala-periaatteella toimiva yhtiö. Mankala-periaatteen mukaisesti yhtiöllä on oikeus osakesarjakohtaisesti yhtiön tuottamaan sähkөөn. Yhtiö vastaa osakesarjakohtaisesti yhtiön sähkön hankintakustannuksista, jotka muodostuvat muuttuvista kustannuksista, kiinteistä kustannuksista, poistoista ja rahoituskustannuksista. Rahoituskustannuksiin vaikuttavat myös Kymppivoima Oy:n tekemät korkojohdannaissopimukset.

Rahoitukselliset riskit

Konsernin korolliset velat ovat pääosin vaihtuvakorkoisia lainoja, jolloin markkinakorkojen mahdollinen nousu voi vaikuttaa merkittäväällä tavalla konsernin tuloskehitykseen. Yhtiö suojautuu markkinakorkojen nousua vastaan korkojohdannaissopimuksilla. Konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti tavoitteena on konsernin lainojen suojausasteen pitäminen markkinatilanne huomioon ottaen tasolla 0–60 prosenttia pitkällä aikavälillä.

Vakuutuksilla on katettu vahinkoriskit siltä osin kuin se on taloudellisesti mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Riskejä pienennetään, poistetaan ja hallitaan systemaattisesti hyödyntämällä konsernin riskienhallintajärjestelmää.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Energiavirasto on tehnyt vuoden 2023 lopussa merkittäviä päivityksiä jakeluverkonhaltijoiden kohtuullisen tuottotason määrittäviin valvontamenetelmiin. Menetelmät astuivat voimaan 2024 alusta. Kymenlaakson Sähköverkko on valittanut päätöksestä markkinaoikeuteen vuoden 2024 tammikuussa osana Energiategollisuuden koordinoimaa yhteistä muutoksenhaikua.

Kymenlaakson Sähkön kuluttaja- ja pienyritysasiakkaat siirtyivät Väreelle 1.1.2024. Yritysmyyntin suuret asiakkaat ovat järjestelyn ulkopuolella ja jäävät määrääjäksi Kymenlaakson Sähkön asiakkaiksi. Yritysmyyntin tuloksen ennustetaan olevan tappiollista tilikausien 2024–2025 aikana.

Tulevaisuuden näkymät

Kymenlaakson Sähkö jatkaa sähköntuotannossaan siirtymistä päästöttömään tuotantoon. Strateginen siirtyminen fossiilisiin polttoaineisiin perustuvasta sähköntuotannosta kohti hiilineutraalia tuotantoa on loppusuoralla.

Investoinnit sähköverkoston uusimiseen ja toimintavarmuuden parantamiseen jatkuvat nykyarvion mukaan noin 20 miljoonan euron vuositasolla. Verkostoautomaation ja kaapeloinnin investointikustannukset ovat nousseet viime vuosina. Lisäksi lähivuosina investointitasoa kasvattaa sähkömittareiden ja niihin liittyvien järjestelmien uusiminen. Energiaviraston verkkoliiketoiminnan valvontamenetelmät on vahvistettu vuosille 2024–2031, ja ne määrittävät sähköverkko- ja liiketoiminnan kohtuullisen tuottotason tulevina vuosina.

Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n käyttöpaikoista yli 65 prosenttia on toimitusvarman sähköverkon piirissä. Toimitusvarmuutta on parannettu pääasiallisesti muuttamalla sähköverkkoa maakaapeliverkoksi sekä parantamalla keskijänniteverkon puuvarmuutta vierimetsänhoidolla. Sähkömarkkina-asetetut toimitusvarmuustavoitteet tullaan saavuttamaan lain vaatimusten mukaisesti vuoteen 2036 mennessä.

Omistus ja hallinto

Kymenlaakson Sähkö Oy:llä on 167 634 osaketta. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin, ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Osakkeita koskee yhtiöjärjestyksen 15 §:n lunastusvelvollisuus, 16 §:n lunastuslauseke ja 17 §:n suostumuslauseke. Koko osakepääoma oli kertomusvuoden lopussa 10 kunnan omistuksessa.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 13.4.2023. Kokouksessa käsiteltiin varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat. Tilintarkastajaksi valittiin KPMG Oy.

Hallintoneuvostoon kuului 10 osakaskunnan edustajaa ja kaksi henkilöstön edustajaa. Hallintoneuvosto kokoontui kertomusvuoden aikana kaksi kertaa.

Kaikkien hallintoneuvoston jäsenten toimikausi päättyy vuoden 2025 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallintoneuvoston jäsenenä toimivat yhtiökokouksen jälkeen seuraavat henkilöt:

Hannu-Matti Vertanen, Kouvola, puheenjohtaja
Katriina Ovaska, Luumäki, varapuheenjohtaja
Jarkko Harjumaaskola, Hamina
Markus Kalliokivi, Pukkila
Tom Liljestrand, Loviisa
Päivi Lempiö, Lapinjärvi
Elmeri Nieminen, Myrskylä,
Tero Nieminen, Orimattila
Päivi Rahkonen, Hollola
Sisko Ukkola-Paronen, Virolahti
Henkilöstön edustajat:
Pia Hietanen (varalla Tuomo Hakkarainen)
Kirsi Laurikainen (varalla Ilkka Ollila)

Hallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy vaalia seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiön hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana kymmenen kertaa.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin seuraavat henkilöt:

Jan D. Oker-Blom, Loviisa, puheenjohtaja
Manu Huuhilo, Kouvola, varapuheenjohtaja
Kim Jordas, Lapinjärvi
Tero Jäppinen, Orimattila
Otto Koskela, Virolahti
Mika Lampola, Hollola
Vesa Palmgren, Hamina

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut diplomi-insinööri Aku Pymäki.

Ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 17.11.2023

Pukkilan hallintoneuvoston edustajalle Markus Kallio-kivelle myönnettiin ero hallintoneuvostosta hänen pyyntönsä mukaisesti, ja hänen tilalleen valittiin Juha Ahola vuoden 2025 varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Muilta osin hallintoneuvoston kokoonpano pysyi ennallaan.

Ylimääräinen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön sähkön vähittäismyyntiliiketoiminnan luovuttamisesta Väre Oy:lle. Järjestelyssä yhtiö sai vastikkeena Väreeseen uusia osakkeita ja liittyi Värettä koskevaan osakassopimukseen.

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31.12.2023 on 28 968 388,87 euroa, josta tilikauden voitto on 17 752 047,04 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että emoyhtiö jakaa osinkoa käyttörahastosta 60,00 euroa osakkeelta eli yhteensä 10 058 040,00 euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päätymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Liikevoitto%

$$\frac{100 \times \text{liikevoitto}}{\text{liikevaihto}}$$

Oman pääoman tuotto%

$$\frac{100 \times (\text{voitto ennen tilinpäätössiirtoja} + \text{konserniavustus} - \text{verot})}{\text{oma pääoma (keskimäärin)}}$$

Sijoitetun pääoman tuotto%

$$\frac{100 \times (\text{tulos ennen tilinpäätössiirtoja} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut})}{\text{sijoitettu pääoma (keskimäärin)}}$$

Omavaraisuusaste %

$$\frac{100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero})}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakat}}$$

Maksuvalmius (Quick ratio)

$$\frac{\text{rahoitusomaisuus}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

